

Oddíl E – učební osnovy
I.5.A

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: DRAMATICKÁ VÝCHOVA v nižším stupni osmiletého studia

Obsah předmětu

Dramatická výchova vychází ze stejnojmenného doplňujícího vzdělávacího oboru RVP pro základní vzdělávání, který je zaměřen na sociálně osobnostní rozvoj studentů a zároveň je specificky uměleckým předmětem. Formou fiktivních dramatických situací se student učí jednat a rozhodovat se v daných sociálních rolích, nahlížet na danou problematiku z různých perspektiv, uvědomovat si motivační a kauzální souvislost lidského jednání. Zároveň se učí dramatickým a inscenačním dovednostem, vstoupením do role a hrou v roli vyjádřit myšlenku, charakterizovat postavu atd. Student se seznamuje s kulturním dědictvím dramatické tvorby a učí se vnímat její hodnoty. V předmětu se celoročně realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. V předmětu studenti využívají znalostí a dovedností z ostatních předmětů, zejména českého jazyka a komunikace, literatury, dějepisu, hudební a výtvarné výchovy.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
prima	2	X
sekunda	X	X
tercie	X	X
kvarta	X	X

Organizace výuky

Vzhledem k charakteru předmětu a specifice forem práce probíhá výuka ve dvou dělených skupinách, pro každou skupinu jednou týdně v bloku dvou vyučovacích hodin bezprostředně navazujících za sebou. Třída je dělena tak, aby byl ve skupině zachován proporcionální poměr chlapců a dívek. Běžná učebna je pro potřeby výuky uspořádána tak, aby byl k dispozici dostatečně velký volný pracovní prostor bez nábytku, studenti se pro potřeby výuky převlékají do volných oděvů, umožňujících neomezený pohyb.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dramatická výchova je zaměřena na sociálně osobnostní rozvoj studentů a

zároveň na specificky umělecké cíle především v rovině percepce a porozumění dramatickému umění. Zároveň vybavuje studenty základními dovednostmi a poskytuje vědomostní, dovednostní a zkušenostní základnu pro případné další rozvíjení zájmu o tento druh umění.

Kompetence k učení

umožňujeme studentům v rámci zadaných úkolů realizovat vlastní nápady, podporujeme jejich tvořivost a fantazii

kultivujeme estetické vnímání studentů

vedeme studenty k sebehodnocení, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

dbáme na to, aby si studenti osvojili odbornou terminologii

zadááme studentům úkoly formou komplexně/částečně definovaných dramatických situací, jejichž řešení předpokládá uplatnění informací z různých informačních zdrojů včetně vlastní žité zkušenosti

při týmové práci a evaluaci výstupů podporujeme interpersonální učení

podle schopností a dovedností zapojujeme studenty do soutěží

podněcujeme jejich chuť a touhu veřejně vystupovat

Kompetence k řešení problémů

zadávání úkolů formulujeme tak, aby podněcovalo k přemýšlení, rozvíjelo kreativitu, fantazii a originalitu studenta, úkoly jsou formulovány jako situace vyžadující jednání (rozhodnutí a jeho realizaci) a nemají předem definované správné řešení

studenty vedeme k prozkoumávání a hodnocení důsledků a příčin zvolených rozhodnutí, hledají analogie se svým zkušenostním zázemím a se svými osobními životními strategiemi

při týmové i individuální práci vedeme studenty k zodpovědnosti za průběh práce i konečný výsledek

nabízíme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů a estetických soudů

Kompetence komunikativní

během výuky vytváříme komunikační situace, v kterých si studenti vyzkoušejí různé formy komunikace, a to jak v rolích, do kterých v rámci dramatické situace vědomě vstupují, tak v rolích sociálních mimo fiktivní dramatickou situaci při řešení společného problému, při reflexi, evaluaci i autoevaluaci

učíme studenty pravidlům komunikace s jednotlivci, ve skupině, se spolužákem, s učitelem, s ostatními dospělými osobami

umožňujeme studentům seznámit se s různými komunikačními strategiemi a vyzkoušet si je

učíme studenty zákonitostem specificky divadelní komunikace

vedeme studenty k percepci a osvojení si různých komunikačních kódů – verbální, neverbální, posturika, gestika, mimika, proxemika, haptika

trváme na kultivaci verbálního projevu a osvojení základních konvencí komunikace

vedeme studenty k otevřené komunikaci spojené s vědomím etických norem a lidské důstojnosti, umožňujeme studentům uplatňovat prvky asertivity a otevřené

komunikace v rámci reflexí a problémových evaluačních diskuzí

Kompetence sociální a personální

rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých

při společných diskusích a estetických soudech klademe důraz na respektování názoru druhých a schopnost přijmout cizí názor

učíme studenty přijmout určitou roli ve skupině jak při běžné výuce, tak při simulaci konkrétní situace

umožňujeme, aby si studenti vyzkoušeli spolupráci na řešení úkolu v různě velkém týmu, v zadaných dramatických situacích umožňujeme studentům vstupovat do různých sociálních rolí a zkoušet si chování a jednání v jejich rámci

Kompetence občanské

podněcujeme a rozvíjíme potřebu studentů setkávat se s dramatickým uměním jako s přirozenou součástí života

prosazujeme a ukotvujeme tradiční hodnoty evropských kulturních tradic

formou dramatických situací předkládáme studentům společenská témata s prvky sociálních, ekologických a etických dilemat, při jejichž řešení vedeme studenty k formulování jejich postojů, k zodpovědnému rozhodování a jednání a k uvědomění si důsledků jejich aktivity či pasivity

pomáháme studentům zasazovat aktuální kulturní trendy do širších historických, filosofických a společenských souvislostí

výuku doplňujeme o praktické exkurze, při návštěvách divadla vedeme studenty k respektování společenských norem

Kompetence pracovní

vedeme studenty k vědomé časové strukturaci práce při přípravě individuálních/kolektivních výstupů (sbírání nápadů, plánování, zkoušení)

vedeme studenty k patřičnému zacházení s pomůckami (rekvizity, kostýmy)

vedeme studenty k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých schopností a možností z hlediska budoucí profesní orientace

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

P R I M A		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Psychosomatické dovednosti práce s dechem správné tvoření hlasu, artikulace držení těla, neverbální projev verbální, neverbální komunikace	<i>student vědomě pracuje s dechem, používá dechovou oporu a prodloužený výdech dodržuje pravidla hlasové hygieny, podřizuje svůj projev pravidlům ortoepiky vědomě zachází s tělem, zaujímá přirozený základní aktivní postoj (aktivní držení těla v sedě, v pohybu apod.), umí si navodit svalové uvolnění používá různé kódy komunikace: stručně a srozumitelně verbálně vyjadřuje svou myšlenku, vyjadřuje základní emoce a situace zástupnou řečí (intonací), gestem, tělesným postojem</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

<p>Herní dovednosti vstup do role strukturace herní a jevištní situace</p>	<p><i>student vstupuje do zadané role a vystupuje z ní s pomocí změny tělesného výrazu, s pomocí kostýmního znaku, rekvizity, atributu, jedná v roli a dodržuje charakteristiky dané postavy rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí orientuje se v prostoru, především vzhledem k divákovi a ostatním spoluhráčům, účelně využívá mizanscény a případné dekorace orientuje se v herní situaci, aktivně reaguje na spoluhráče a účelně podporuje jejich hru, pomáhá strukturovat situaci co do přehlednosti vizuální i akustické připravuje a realizuje samostatný nebo kolektivní výstup srozumitelný pro diváky</i></p>	
---	---	--

<p>Sociálně komunikační dovednosti komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby prezentace reflexe a hodnocení spolupráce, organizace tvůrčí a skupinové práce</p>	<p><i>student vyjadřuje svůj postoj, názor, vnímá postoje a názory druhých, vyjadřuje postoje a názory skupiny, kterou zastupuje používá přiměřené komunikační kódy v rámci zadané herní situace zahajuje, vede a ukončuje rozhovor v zadané sociální situaci, vede monolog formou „zveřejněné vnitřní řeči“ vytváří dramatickou postavu s využitím daného literárního textu (scénáře) řídí a podporuje komunikaci v rámci skupiny během inscenační tvorby samostatně nebo ve skupině vystupuje před diváky s řešením zadaného úkolu – formou verbální prezentace mimo roli – nebo výstupem v roli s využitím některé z konvencí dramatického oboru (živý obraz, pantomima, monolog...) samostatně reflektuje svou činnost, pocity během hry, hodnotí práci svou, své skupiny i ostatních – všeobecně i podle vybraných kritérií, dokáže stručně vystihnout klady, zápory a možnosti dalšího rozpracování aktivně se účastní společné práce (plánování, přípravy, zkoušení, hry) v různých velkých skupinách (celá skupina), přispívá svými nápady, podílí se na kolektivních rozhodnutích, akceptuje je a dodržuje dohodnutá/daná pravidla, přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku</i></p>	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana</p>
--	---	--

<p>Náměty a témata v dramatických situacích nalézání a vyjadřování témat</p>	<p><i>student interpretuje danou dramatickou situaci, nachází analogie z osobní zkušenosti dokáže přiměřeným způsobem námět zpracovat (např. převést z literární podoby do dramatického jednání) a vyjádřit téma předlohy</i> <i>prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt;</i> <i>uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou</i></p>	<p>Realizována PT Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova Využití znalostí učiva předmětů český jazyk a komunikace, kořeny evropské kultury</p>
<p>Práce na postavě charakter motivace vztahy</p>	<p><i>student pojmenovává charakterové vlastnosti postavy a jejich konkrétní projevy pojmenuje i dramaticky vyjádří</i> <i>popíše motivaci (důvod/ příčinu) jednání postavy a v roli podřizuje své jednání této motivaci</i> <i>pojmenovává vztahy vybrané postavy k ostatním a pomocí zvoleného komunikačního kódu je vyjadřuje (intonace, posturika)</i></p>	<p>Realizováno PT Osobnostní a sociální výchova</p>
<p>Konflikt jako základ dramatické situace řešení konfliktu jednáním postav</p>	<p><i>student navrhuje řešení předloženého konfliktu vstupuje do role jedné z postav zúčastněných v konfliktu a svým jednáním situaci řeší</i> <i>navrhuje, hrou v roli zrealizuje jiné řešení předloženého konfliktu</i></p>	<p>Realizováno PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana</p>
<p>Dramatická situace, příběh řazení situací v časové a příčinné následnosti dramatizace literární předlohy</p>	<p><i>student samostatně nebo ve skupině inscenuje událost, která předcházela nebo následovala nastolené dramatické situaci – s dodržením adekvátních časových posunů a změny věku postav</i> <i>ve skupině realizuje dramatizaci jednoduchého literárního textu (pohádka, pověst, legenda) nebo její části a zachová její žánr a poetiku</i></p>	<p>Využívá znalostí učiva předmětů český jazyk a komunikace Průnik s učivem dílny Antické mýty</p>

<p>Inscenační tvorba dramaturgie, režie, herecká práce scénografie scénická hudba a zvuk</p>	<p><i>student vysvětlí uvedené pojmy režijně připraví drobný výstup s malou skupinou hráčů rozlišuje a účelně využívá kostým, kostýmní znak, rekvizitu, atribut, dekoraci vytváří zvukový plán k vybranému výstupu za pomoci Orffova instrumentáře a dalších prostředků</i></p>	<p>Využití znalostí učiva předmětů výtvarná výchova, hudební výchova</p>
<p>Recepce a reflexe dramatického umění základní stavební prvky dramatu základní dramatické žánry základní divadelní druhy současná dramatická umění a média</p>	<p><i>student rozpoznává ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu: situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky (komedie, tragedie, drama; činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima) kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu (divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorba)</i></p>	<p>Využití znalostí učiva předmětu literatura</p>

I.5.A – Dramatická výchova

PAGE - 1 -

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.